

9^E ALV CJB

NOVEMBER 2020 | FINALE VERSIE

Politiek besluit

communistiche
jongerenbeweging
van nederland

Inhoud

1. Internationale ontwikkelingen	3
1.1 Een nieuwe kapitalistische economische crisis	3
1.2 Herschikkingen in de internationale economie	5
1.3 Toenemende inter-imperialistische tegenstellingen	5
1.4 Ontwikkelingen in de Europese Unie	6
1.5 Vernietiging van milieu en klimaat	8
1.6 De internationale communistische beweging	9
1.7 Internationaal werk van de CJB voor de komende tijd	10
2. Nationale ontwikkelingen	11
2.1 Crisis en ongekende staatssteun aan het kapitaal	11
2.2 Afbraak politieke rechten en toenemende repressie en militarisering	12
2.3 Imperialistische agressie hand in hand met racisme	13
2.4 Ontwikkeling van politieke partijen en de sociale beweging	13
3. Bedrijvenwerk en vakbondswerk	15
4. Onderwijs en studentenwerk	16
4.1 Mbo	16
4.2 Hoger onderwijs	17
5. Strijd tegen discriminatie en reactionaire opvattingen, voor emancipatie	19
6. Organisatie, scholing en ideologisch werk	20
Resoluties	22

1. Internationale ontwikkelingen

1.1 Een nieuwe kapitalistische economische crisis

In 2020 heeft een nieuwe wereldwijde kapitalistische economische crisis toegeslagen. De uitbraak van het coronavirus heeft daarbij een katalyserende rol gehad. De coronauitbraak is echter niet de enige, en zeker niet de onderliggende, oorzaak van de economische crisis.

De kapitalistische economische crisis stond al voor de deur. De economische groei stagneerde in bijna alle belangrijke economieën al sinds 2017 en nog meer in de tweede helft van 2019. De wereldwijde industriële productie stagneerde al enkele jaren en kende in 2019 zelfs momenten van krimp.¹ Deze en vele andere symptomen, die wijzen op een aankomende kapitalistische economische crisis, waren dus reeds vóór de uitbraak van het virus zichtbaar. Economen en internationale financiële instituten (IMF, OECD, Wereldbank, ECB etc.) voorzagen al dat er een recessie aan zat te komen in de komende paar jaar.

De uitbraak van het coronavirus en de maatregelen om de uitbraak in te perken, hebben natuurlijk wel een katalyserende rol gehad. Door de uitbraak en de maatregelen stopte een gedeelte van de productie en consumptie in een hele reeks landen, waarmee de economie wereldwijd abrupt verder werd afgeremd. Er zou dus niet een crisis op deze schaal zijn op dit moment, zonder de uitbraak van het virus. Maar het virus is niet de achterliggende oorzaak van de economische crisis als zodanig.

De oorzaak van de crisis ligt in de interne tegenstellingen van het kapitalistische systeem zelf. In het kapitalisme is het doel van de productie niet om te voorzien in de behoeftes van de mensen, maar om winst te maken en het kapitaal uit te breiden.² Aan de ene kant proberen de kapitalistische bedrijven daarom de productie uit te breiden, om meer meerwaarde voort te brengen die omgezet kan worden in meer kapitaal (kapitaalaccumulatie).³ Maar aan de andere kant vereist de kapitalistische economische ontwikkeling dat de koopkracht van de werkende massa's beperkt blijft, en betekent kapitaalaccumulatie niets anders dan dat de uitbuiting van de arbeidersklasse wordt uitgebreid. De accumulatie van kapitaal resulteert zo onvermijdelijk in overproductie: de maatschappij kan de producten die zijn voortgebracht niet meer kopen en consumeren.⁴ Het kapitaal stapelt zich op, maar kan niet langer opnieuw in de productie worden geactiveerd. Er is dus sprake van overaccumulatie van kapitaal en dat resulteert in een economische crisis, die gepaard gaat met werkloosheid, verdere verarming van de arbeidersklasse en vernietiging van productiekrachten.

De werkende mensen creëren met hun gezamenlijke (maatschappelijke) arbeid steeds meer mogelijkheden om in de maatschappelijke behoeftes te voorzien. Maar omdat de productiemiddelen privaat eigendom zijn, verdwijnt de rijkdom die de werkende mensen voortbrengen in de zakken van de kapitalisten. Dit is ook het doel van de productie in het kapitalisme, namelijk dat kapitalisten hun

¹ Allerlei andere sectoren kampten ook met problemen, zoals markten die verzadigd waren (bijv. luchtvaart), banken die lijdten onder 'slechte leningen' (leningen die geen inkomsten meer opleveren voor banken of zelfs niet kunnen worden terugbetaald), economische 'bubbels' (zoals in de Duitse bouwsector) etc.

² Vanzelfsprekend wordt er rekening gehouden met de behoeftes van mensen, in de zin dat er niet nutteloze producten (producten zonder gebruikswaarde) worden geproduceerd, maar er wordt alleen rekening mee gehouden in de mate dat daarmee winst kan worden gemaakt. Uiteindelijk bepaalt de winstgevendheid wat geproduceerd wordt en wat niet.

³ Kapitaal wordt in de burgerlijke economische wetenschap begrepen als synoniem voor productiemiddelen of geld. Wat wij bedoelen met kapitaal is een maatschappelijke verhouding, meer specifiek een uitbuitingsverhouding, tussen de eigenaar van de productiemiddelen enerzijds en de lonarbeiders die uitgebuit worden anderzijds. Productiekrachten of geld zijn slechts verschillende verschijningsvormen die het kapitaal kan aannemen in de verschillende stadia van het kringloopproces van het kapitaal.

⁴ Producten kunnen niet worden geconsumeerd ondanks dat mensen wel behoefte hebben aan de producten en de producten er zijn, omdat het doel van de kapitalistische productie is de winst en het kapitaal uit te breiden, niet het voorzien in de maatschappelijke behoeftes. Er is dus sprake van relatieve overproductie (relatief aan de koopkracht), niet in absolute termen (het is niet zo dat alle behoeftes van de mensen zijn bevredigd).

winsten en kapitaal uitbreiden. Maar precies daardoor ontstaan ook de crises. "De ware barrière van de kapitalistische productie is het kapitaal zelf," schreef Marx (*Het kapitaal*, deel 3).

De oorzaak van de crisis ligt dus in het systeem zelf, in de fundamentele tegenstelling tussen toenemende vermaatschappelijking van de productie enerzijds, en de private toe-eigening van de resultaten ervan anderzijds. Het zijn de wetmatigheden van het kapitalisme zelf die de constante ontwikkeling van de productie onmogelijk en de economische crises onvermijdelijk maken.

Burgerlijke economen en andere ideologen van het kapitaal proberen de zaak zo voor te stellen alsof de corona-uitbraak de enige oorzaak van de economische crisis is, alsof er geen crisis zou komen als er geen corona-uitbraak was geweest. Ze spreken daarom van een 'coronacrisis'. Dit is een hele oude tactiek. Bij wereldwijde kapitalistische economische crises probeert men vaak de oorzaak bij een externe factor te leggen. Zo zijn eerdere crises bestempeld als 'oliecrisis', 'internetbubbelcrisis', 'schuldencrisis', 'financiële crisis' enzovoorts. De oorzaak wordt dus niet gezocht in het economische systeem zelf, maar er wordt gezocht naar een andere, externe oorzaak of een afwijking in de economische ontwikkeling. **Daarmee proberen ze te verhullen dat de kapitalistische economische crisis juist ontstaat door de natuurlijke ontwikkeling van de kapitalistische economie en niet door een afwijking van die ontwikkeling.**

Jongeren kunnen dit echter steeds beter doorzien en begrijpen dat de crises door het systeem ontstaan. Zelfs jongeren hebben namelijk vaak al meerdere crises meegemaakt, aangezien dit alweer de derde economische crisis van de 21ste eeuw is. De kapitalistische economische crisis heeft grote gevolgen voor de levensstandaard van de werkende klasse en daarmee ook van jongeren. **Over de hele wereld lijden scholieren, studenten, werkende en werkloze jongeren onder de gevolgen van de crisis.** Al honderden miljoenen arbeiders wereldwijd zijn werkloos geworden. Lonen, uitkeringen, andere inkomens en sociale voorzieningen liggen onder vuur.

Over de hele wereld interveniëren burgerlijke regeringen op grote schaal in de economie en nemen ze verschillende beleidsmaatregelen om het grootkapitaal te steunen, vaak in eerste instantie met expansief begrotingsbeleid en keynesiaanse recepten. Ongeacht de politieke kleur van de regering, is overal zichtbaar dat het kapitaal volle steun krijgt en ondertussen de rekening bij de arbeidersklasse wordt neergelegd. Om de crisis te overwinnen probeert het systeem de uitbuiting verder op te voeren en verscherpt de tegenstelling tussen arbeid en kapitaal. De CJB moet studerende en werkende jongeren organiseren om zich te verzetten tegen de verslechtingen die veroorzaakt worden door kapitalistische economische crises.

Tegelijkertijd neemt in veel landen het gekibbel tussen verschillende politieke partijen toe over de weg uit de crisis, maar in realiteit bieden zowel de neoliberale als sociaaldemocratische-keynesiaanse recepten geen uitweg uit de kapitalistische economische crisis in het voordeel van de arbeidersklasse.⁵ De tegenstellingen tussen de burgerlijke partijen, of ze zich nu rechts of 'links' noemen, betreffen de tegengestelde belangen binnen de kapitalistenklasse, aangezien verschillende delen van het kapitaal belang hebben bij ander overheidsbeleid en ze bovendien onderling strijden om wie de meeste steun ontvangt.

⁵ Keynesianisme is een burgerlijke economische theorie die veronderstelt dat het probleem van economische crises ligt in het wegvallen van de vraag of onderconsumptie. Om de vraag in stand te houden stelt de keynesiaanse theorie voor dat de staat de uitgaven vergroot in tijden van crisis (uitbreiden publieke sector, investeren, ruim monetair beleid etc.). De rekening komt uiteraard te liggen bij de werkende klasse (daling reële loon, stijging belastingen en publieke schuld etc.). De keynesiaanse theorie neemt één aspect van kapitalistische economische crises (daling van de vraag) en negeert de koppeling met de andere wetten en verhoudingen van het kapitalisme, met name het onlosmakelijke verband met accumulatie van kapitaal. Daardoor is het niet in staat economische crises werkelijk te begrijpen of op te lossen. De keynesiaanse economische theorie is een belangrijke inspiratiebron voor de politieke voorstellen van sociaaldemocratische partijen.

1.2 Herschikkingen in de internationale economie

De economische ontwikkeling van bedrijven, sectoren en landen verloopt in het kapitalisme ongelijkmatig en sprongsgewijs. De ongelijkmatige economische ontwikkeling van landen zorgt ervoor dat de krachtsverhoudingen tussen verschillende landen noodzakelijkerwijs constant veranderen. De herschikkingen in de internationale economie gaan gepaard met nieuwe verhoudingen op diplomatiek en militair vlak.

De algemene trend in de afgelopen decennia is dat het aandeel van de VS, Japan en de EU aan de wereldwijde economie daalt, ten gunste van in de eerste plaats China, maar ook India en andere landen. De opkomst van China is ongetwijfeld de meest ingrijpende verandering in de internationale verhoudingen. Het aandeel van China aan het wereldwijde BBP is gestegen van rond de 3-4% in 2000 naar ongeveer 18% in 2020, waarmee de omvang van de Chinese economie dicht in de buurt komt van die van de VS.

De VS staan nog steeds aan de top van de 'imperialistische piramide', waarbij niet alleen de economie maar ook de diplomatieke invloed en militaire kracht belangrijke factoren zijn. Ook Japan, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk behouden belangrijke posities. Rusland speelt eveneens een belangrijke rol in het internationale imperialistische systeem. De omvang van de Russische economie in termen van het BBP is relatief beperkt, maar Rusland is wel de op één na grootste militaire macht na de VS en heeft ook nog veel politieke-diplomatieke internationale invloed.

Het is belangrijk voor de communistische beweging om de ontwikkeling van China te bestuderen. De afgelopen jaren is niet alleen de Chinese economie gegroeid, maar ook de pogingen van China om de internationale politieke en militaire invloed te versterken. De tegenstelling tussen de VS en China komt steeds meer naar voren als belangrijkste internationale tegenstelling. China is een land dat geregeerd wordt door de Communistische Partij van China (CPC) sinds de overwinning van de revolutie in 1949, maar sinds eind jaren '70 zijn de socialistische verhoudingen sterk afgezwakt. Maatschappelijk eigendom en centrale planning hebben plaatsgemaakt voor de herintroductie van handels- en geldrelaties, privaat eigendom, loonarbeid en andere kapitalistische elementen in alle sectoren van de economie. Het is van belang voor de CJB om samen met de NCPN de feitelijke ontwikkelingen verder te bestuderen en standpunten te vormen over het huidige karakter van de Chinese economie en staat, evenals de rol van China in de internationale verhoudingen.

1.3 Toenemende inter-imperialistische tegenstellingen

De beschreven veranderingen in de internationale krachtsverhoudingen en de wereldwijde kapitalistische economische crisis verhevigen de competitie tussen de imperialistische machten. De heersende klassen van de verschillende landen proberen hun economische en geostrategische positie te behouden en nieuwe posities te verwerven ten koste van hun concurrenten. Ze concurreren dus met andere imperialistische machten om de controle over grondstoffen, transportroutes en markten.

Die internationale tegenstellingen drukken zich op verschillende manieren uit. Zo zagen we in de afgelopen jaren onder andere:

- Handelsonoorlogen (bijv. tussen de VS, EU, Rusland en China), sancties tegen buitenlandse monopolies (bijv. door de VS op Volkswagen en Deutsche Bank, door de EU op Google en Apple etc.) en versterken van protectionistisch beleid (zoals o.a. de VS doen om de binnenlandse industrie te beschermen tegen de internationale concurrentie).
- Inmenging in de interne aangelegenheden van andere landen (met als extreme voorbeelden de door de VS gesteunde coupoging in Venezuela en coup in Bolivia, maar ook de toenemende inzet van economische en politieke sancties die hele bevolkingen raken).
- Imperialistische militaire interventies, langdurige bezettingen en oorlogen.

Deze fenomenen, die onvermijdelijk gepaard gaan met het kapitalistische systeem, zorgen voor onvoorstelbaar veel leed over de hele wereld. Door de imperialistische oorlogen verliezen honderdduizenden mensen jaarlijks het leven en miljoenen mensen worden gedwongen hun bestaan achter te laten en te vluchten. Het is pijnlijk om te zien hoe de levens van jongeren van onze

leeftijd en zelfs kleine kinderen worden opgeofferd voor de belangen van het grootkapitaal. Dat was de afgelopen jaren bijvoorbeeld het geval in Syrië. Daar is enorm veel leed veroorzaakt door buitenlandse inmenging van landen in Syrië om de belangen van hun monopolies daar veilig te stellen. Specifieker, het militaire ingrijpen van de VS, Frankrijk, het VK en hun bondgenoten, maar ook de reactie daarop door Rusland en Iran, evenals de bemoeienis van regionale machten zoals Turkije. De terreur door de uiterst reactionaire IS wordt eveneens mede door buitenlandse krachten gesteund. Andere voorbeelden zijn de gruwelijke oorlog en blokkade tegen Jemen, de bezetting van Palestina, de situatie in Libië en Mali, om maar een paar te noemen.

Door middel van onze publicaties op Voorwaarts en het organiseren van demonstraties, flyer- en posteracties, vraagt de CJB aandacht voor de imperialistische inmenging, interventies en oorlogen, evenals de vluchtelingenstromen die als gevolg daarvan ontstaan. Daarbij wijzen we in het bijzonder op de onderliggende oorzaken van deze ontwikkelingen, die liggen in de interne werking van het kapitalistische systeem.

De internationale tegenstellingen zullen naar verwachting verder verscherpen in de komende jaren, waarbij ook de wereldwijde kapitalistische economische crisis olie op het vuur gooit. Het gevaar van nieuwe regionale oorlogen of zelfs een grotere oorlog, is helaas reëel. **Het zal komende jaren dus nog belangrijker worden om de vredesbeweging in Nederland, die momenteel zeer zwak is, op te bouwen en zoveel mogelijk schoolgaande, studerende en werkende jongeren daarin te betrekken.** We moeten ons nog meer inzetten tegen alle imperialistische interventies en oorlogen, tegen de inmenging in de interne aangelegenheden van andere landen. We strijden voor de vrede en vriendschap der volkeren; voor gelijkwaardige relaties tussen landen; voor een wereld zonder uitbuiting, armoede, oorlog en vluchtelingen, waarin alle jongeren echt de mogelijkheid hebben om hun talenten en persoonlijkheid te ontwikkelen; voor het socialisme-communisme.

Onderdeel van die strijd is het bevorderen van de internationale solidariteit en het proletarisch internationalisme onder jongeren, evenals de strijd tegen het racisme en de vijandigheid tegenover vluchtelingen. Dat racisme wordt door voornamelijk extreemrechtse en reactionaire krachten verspreid, maar ook de gevestigde partijen, enerzijds om verdeeldheid te zaaien binnen de arbeidersklasse, en anderzijds om te verhullen dat het kapitalisme verantwoordelijk is voor zowel de uitbuiting van de arbeidersklasse hier als het leed van de mensen die door oorlog of armoede gedwongen worden te vluchten. Ook de partijen die zich links noemen doen hier uit opportunisme ten minste gedeeltelijk aan mee. De houding van 'eigen arbeidersklasse eerst' die door de SP wordt verspreid is daarbij niet minder verwerpelijk als het misbruiken van mensenrechten als voorwendsel voor imperialistische interventies en racistische wetgeving in eigen land.

1.4 Ontwikkelingen in de Europese Unie

De ontwikkeling van de EU verloopt vol tegenstrijdigheden. De stappen die gezet worden naar een meer verenigd economisch beleid botsen op de conflicterende belangen van de heersende klassen van de verschillende lidstaten. De kapitalisten uit de verschillende lidstaten hebben immers met verschillende economische problemen en verschillende omstandigheden te maken. Ze hebben tegengestelde belangen over begrotingsbeleid, monetair beleid, het buitenlandbeleid van de EU, migratiebeleid, etc. Onderling strijden de kapitaalsgroepen over welk beleid gevoerd moet worden en vooral wie het grootste stuk van de taart krijgt.

Daar komt bij dat de wet van de ongelijkmatige economische ontwikkeling van landen ook invloed heeft op de verhoudingen in de EU. Zo is Duitsland relatief sterker uit de laatste kapitalistische economische crisis gekomen (wat overigens ook geldt voor Nederland), terwijl de positie van Italië, Frankrijk en Spanje binnen de EU is verzwakt.

De afgelopen tijd kwamen deze tegenstellingen nog nadrukkelijker naar voren in de onderhandelingen rond de maatregelen om de kapitalistische economische crisis tegen te gaan, waarbij vele miljarden beschikbaar zijn gesteld voor het kapitaal. Het centrale punt waar de burgerlijke regeringen van de lidstaten om strijden, is de vraag naar welke delen van het kapitaal het geld gaat en op welke manier. Het aangaan van gezamenlijke schulden ('coronabonds'), wat het makkelijker maakt voor landen die

al een grote staatsschuld hebben om aan middelen te komen om het kapitaal te steunen, is daarbij ook een controversieel punt (overigens was dat ook bij de vorige economische crisis voorgesteld).

Nog een belangrijke uiting van de interne tegenstellingen van de EU in de afgelopen tijd is de **Brexit**. De Brexit laat zien dat imperialistische bondgenootschappen en unies fragiel zijn; dat de EU niet een onomkeerbaar gegeven is. De Brexit steunt weliswaar op onvrede onder de werkende klasse over de EU, maar er moeten geen illusies zijn over het karakter van de Brexit. Het is een uitdrukking van de tegenstellingen binnen het imperialisme, waarbij delen van het Britse kapitaal een meer protectionistisch beleid tegenover de EU prefereren.

De eenheid van de EU is dus fragiel, zoals elke imperialistische unie fragiel is. Maar **de hele EU, alle regeringen van lidstaten, ongeacht politieke kleur, zijn verenigd op één punt, namelijk de afbraak van sociale rechten en voorzieningen van de arbeidersklasse, oftewel het beperken van de loonkosten om de winsten van het kapitaal en het concurrentievermogen van de EU tegenover andere imperialistische blokken te versterken.**

Er zijn een aantal belangrijke ontwikkelingen de afgelopen jaren in het beleid van de EU die de belangen van de arbeidersklasse en in het bijzonder de jongeren raken.

- **De EU bevordert de flexibilisering van arbeidsrelaties.** Vooral voor jongeren is het vinden van een vaste baan zeer moeilijk. Flexibele contracten en onzekerheid worden steeds meer de norm. Ook werkloosheid is een groot probleem – nog vóór de economische crisis was ongeveer 15% van de jongeren in de EU werkloos – en dat probleem zal véél groter worden door de economische crisis.
- **De EU voert hervormingen door in het hoger onderwijs die de toegankelijkheid en ook de kwaliteit van het hoger onderwijs schaden.** De afgelopen jaren zijn door de EU ingrijpende maatregelen genomen in het hoger onderwijs, waarvoor de agenda is uitgestippeld met de Bolognaverklaring in 1999. De kern daarvan is niet internationale uitwisselingen en internationale erkenning van diploma's (wat op zich positief kan zijn), zoals gepropageerd wordt door de EU en een reeks burgerlijke partijen. Daar achter schuilen namelijk een hoop maatregelen waarmee vanuit de EU geprobeerd wordt het hoger onderwijs aan te passen aan de behoeftes van het kapitaal in de huidige omstandigheden, waarop later meer zal worden ingegaan.
- **De EU bevordert de afbraak van sociale verworvenheden.** Zo is het publieke karakter van de gezondheidszorg en het pensioenstelsel verder afgebroken. De bijdrages van de werkgevers en de staat aan die voorzieningen worden meer en meer beperkt. In plaats daarvan moeten de werkers alle kosten dragen. De publiek geregelde sociale zekerheid maakt steeds meer plaats voor individuele verzekeringen die werkers moeten afsluiten bij private verzekeraars. Ondertussen wordt ook de privatisering van de zorgverlening bevordert. Niet het welzijn van de bevolking, maar 'kosteneffectiviteit' en 'concurrentievermogen' zijn de maatstaven die de EU hanteert. Het resultaat van de flexibilisering en de sociale afbraak is dat 22% van de bevolking en een kwart van alle kinderen in de EU leven in armoede (en ook dit zijn cijfers van voor de economische crisis).
- **De internationale rol en de militarisering van de EU worden versterkt,** in een poging de belangen van het Europees kapitaal buiten de grenzen van de EU veilig te stellen en te verdedigen tegenover andere imperialistische machtsblokken. De EU heeft de afgelopen jaren militaire missies uitgevoerd in Afrika, de Balkan, Oost-Europa en het Midden-Oosten. Onder de mantel van het 'bewaken van de vrede' en 'internationale veiligheid' worden de economische en geostrategische doelen van het kapitaal in die regio's bevordert. In 2017 is PESCO opgericht, waarmee de structurele en bindende militaire samenwerking in de EU wordt vormgegeven. De EU en haar lidstaten maken zich daarmee minder afhankelijk van de NAVO en de VS, al wordt tegelijkertijd ook juist de samenwerking tussen de EU en de NAVO op militair vlak bevordert.
- **De grenzen van de EU gaan steeds verder dicht voor vluchtelingen en migranten,** die slachtoffer zijn van imperialistische oorlogen, armoede en wrede uitbuiting. Ze worden in concentratiekampen opgehoopt aan de grenzen van de EU, waar ze onder onveilige en onhygiënische omstandigheden maanden moeten wachten voordat hun aanvraag wordt

behandeld. De stopzetting van de asielprocedure aan het begin van de corona uitbraak was een schandaal, evenals de criminalisering van private reddingsorganisaties voor vluchtelingen op de middellandse zee waar Nederland een belangrijke rol bij speelt. Er wordt gepoogd om al in het land van herkomst te selecteren welke mensen worden toegelaten. In essentie maakt het vluchtelingenbeleid en het recht op asiel en bescherming steeds meer plaats voor een onmenselijke visie waarin enkel wordt gekeken welke migranten economisch nodig zijn voor het kapitaal, zoals in de VS al het geval is.

De asociale maatregelen van de EU worden door opportunistische partijen toegeschreven aan het 'neoliberale beleid', dat weer komt door 'de politieke keuzes van rechtse politici'. Door de verkiezing van zogenaamd 'linkse politici' en door wat aanpassingen in de verdragen en de structuur, zou het mogelijk zijn de EU te hervormen, zodat het niet meer de belangen van de grote bedrijven maar van de mensen kan dienen. In ons land worden zulke illusies vooral verspreid door de SP (bijv. onder de leus "Breek de macht van Brussel - voor een rechtvaardige EU"), maar ook de PvdD, GroenLinks en de PvdA. Ondanks dat ze verschillende leuzen gebruiken, waarbij de één zich profileert als meer positief tegenover de EU en de ander meer sceptisch, hebben ze in essentie een gelijksoortig verhaal. Allemaal verspreiden ze de illusie dat de EU op het moment te 'neoliberaal' of te 'rechts' is, maar dat de EU hervormd zou kunnen worden naar een 'sociale', 'rechtvaardige', 'groene' en 'vredige' EU.

In werkelijkheid **is de EU echter helemaal niet iets dat begon als een sociaal en vredelievend project dat later 'ontspoord' is.** De EU was vanaf het begin af aan een unie van het grootkapitaal. Dat komt niet door de politieke keuzes van politici, maar door het karakter van de EU zelf. **De EU is namelijk een imperialistische unie, dat wil zeggen een unie van kapitalistische landen die eraan deelnemen omdat de belangen van de monopolies daarmee worden gediend.** Het afbraakbeleid van de EU is niet te wijten aan verkeerde politieke keuzes, maar aan het feit dat het systeem niet anders kan dan de sociale verworvenheden en inkomens van de arbeidersklasse afbreken, om de winstgevendheid en het concurrentievermogen van het kapitaal tegenover andere imperialistische blokken veilig te stellen. Het is dus ook niet toevallig dat het afbraakbeleid wordt toegepast door regeringen van elke politieke kleur: conservatief, (neo-) liberaal, sociaaldemocratisch, groen en zogenaamd 'linkse' regeringen.

De NCPN en CJB strijden ervoor dat Nederland uit alle imperialistische verbonden zoals de EU en de NAVO treedt. Dat doel is verbonden met de strijd voor een andere organisatie van de economie en maatschappij. Uittreding uit de EU moet gepaard gaan met afschaffing van het kapitalistische eigendom, vermaatschappelijking van de productiemiddelen, etc. Uit de eurozone of uit de EU treden terwijl het kapitalisme in stand wordt gehouden, zal niet betekenen dat de sociale afbraak ophoudt, noch zal het resulteren in werkelijke verbeteringen en vermindering van de uitbuiting van de werkers.

Het is van belang dit te benadrukken, want **de tegenstellingen binnen het kapitaal in de EU voeden ook het burgerlijk euroscepticisme.** Het burgerlijk euroscepticisme geeft uitdrukking aan de belangen van delen van het kapitaal die belang hebben bij minder integratie of zelfs uit de eurozone of EU treden, bijvoorbeeld omdat ze zich oriënteren op ander beleid (bijv. meer protectionistisch tegenover andere EU-landen) of op samenwerking met andere imperialistische blokken. Het burgerlijk euroscepticisme is geen eenduidige politieke stroming, maar een tendens die uitdrukking geeft aan uiteenlopende burgerlijke belangen en ook in zeer uiteenlopende politieke stromingen is terug te vinden (van fascistische tot sociaaldemocratische partijen). Bijzonder gevaarlijk is de extreemrechtse variant van het euroscepticisme, zoals die in Nederland wordt uitgedrukt door FvD en vooral de PVV, omdat het gepaard gaat met nationalisme, racisme, vijandigheid tegenover vluchtelingen en andere fascistoïde opvattingen.

1.5 Vernietiging van milieu en klimaat

Een zeer belangrijke internationale ontwikkeling, die met name voor de werkende klasse over de hele wereld zeer dreigend is, is klimaatverandering. Het betreft een probleem dat samenhangt met allerlei andere milieuproblemen, van overbevissing tot verwoestijning (desertificatie) en van ontbossing tot luchtvervuiling; problemen die de afgelopen decennia steeds verder escaleren over de hele wereld.

Het gevolg is niet alleen dat hele ecosystemen worden aangetast en diersoorten verdwijnen, maar ook dat mensen – vooral arme mensen – over de hele wereld lijden onder de gevolgen, bijvoorbeeld doordat natuurrampen zoals bosbranden en overstromingen zich vaker voordoen, doordat minder voedselbronnen of andere natuurlijke middelen beschikbaar zijn, of door gevolgen van vervuiling op de volksgezondheid.

In het kapitalisme is de winst het doel van de productie. Allerlei duurzame technologieën zijn beschikbaar om vervuiling, verspilling en gebruik van grondstoffen te verminderen, maar die technologieën worden niet direct in het productieproces geïmplementeerd, omdat ze door de grote bedrijven worden gezien als een kostenpost. De natuurlijke rijkdom wordt opgeofferd op het altaar van de winst.

Maar niet alleen de productie schaadt het milieu doordat deze op kapitalistische wijze is georganiseerd. De imperialistische oorlogen die constant worden gevoerd, hebben ook grote impact op het milieu, door de enorme vervuiling van land, water en lucht als gevolg van de militaire operaties.

Ondertussen doen kapitalisten er alles aan om oppositie tegen deze praktijken onschadelijk te maken. Zij creëren hun eigen 'groene campagnes', leggen de nadruk op het individu of ondersteunen desinformatie om verwarring te zaaien. Tegelijkertijd probeert het kapitaal te profiteren van de noodzaak om te verduurzamen. Op grote schaal wordt de groene energiesector en de verduurzaming van productieprocessen gesubsidieerd, waarmee de rekening volledig bij de arbeidersklasse wordt gelegd. In de EU wordt dit sinds eind 2019 gedaan onder de noemer *Green New Deal*, met als doel om ook de economische groei te bevorderen aangezien die stagneerde.

Klimaatverandering en de andere milieuproblemen vereisen echter veel ingrijpendere veranderingen in de productie dan het kapitalisme kan realiseren. Om deze problemen echt aan te pakken is een andere organisatie van de economie vereist, waarbij bedrijven niet privaat eigendom zijn en functioneren op basis van het doel om winst te maken. Maatschappelijk eigendom van de bedrijven in een economie die centraal gepland wordt op basis van het doel om te voorzien in de behoeftes van de bevolking, waaronder natuurlijk de bescherming van het milieu en klimaat, biedt de voorwaarden om de klimaatverandering en andere milieuproblemen daadwerkelijk aan te pakken. Met het socialisme zijn de klimaatverandering en milieuproblemen nog niet automatisch opgelost, maar socialisme is wel een noodzakelijke voorwaarde om die problemen op te lossen.

Vanuit burgerlijke elementen in de ecologische beweging worden voorstellen gedaan die de werkende klasse vervreemden van de belangrijke strijd voor klimaat en milieu. Een voorbeeld is het duurder maken van allerlei basale producten die mensen nodig hebben (in plaats van duurzame alternatieven goedkoper aanbieden of het verbieden van vervuilende producten en productiemethoden), waarmee de rekening nogmaals bij de arbeidersklasse wordt gelegd, terwijl het grootkapitaal vrij spel krijgt om door te gaan met vervuilen. Een ander voorbeeld is wanneer men bij het sluiten van vervuilende bedrijven of sectoren geen oog heeft voor de werkers die daarmee hun baan verliezen.

1.6 De internationale communistische beweging

Het algemene beeld in de internationale communistische beweging is vooralsnog dat de crisis in de internationale communistische beweging nog niet is overwonnen, dat er nog geen overgang is naar een fase van krachtig herstel en tegenaanval. Er is nog sprake van veel verwarring en grote politiek-ideologische tegenstellingen binnen de internationale communistische beweging. Wel worden stap voor stap bepaalde vraagstukken en tegenstellingen duidelijker, voor ons en ook voor onze zusterorganisaties. Voorzichtig worden stappen gemaakt door sommige partijen en jongerenorganisaties, waaronder wijzelf, in het overwinnen van opportunistische standpunten en werkwijzen van elke soort (revisionisme, dogmatisme, sektarisme, reformisme etc.) en het versterken van de revolutionaire strategie op wetenschappelijke basis onder de huidige omstandigheden.

De CJB onderhoudt goede contacten met een reeks zusterorganisaties, voornamelijk binnen Europa, en probeert ook naar vermogen aanwezig te zijn bij congressen, festivals en andere evenementen van zusterorganisaties waarvoor we worden uitgenodigd. De CJB neemt ook consequent deel aan de Bijeenkomst van Europese Communistische Jongerenorganisaties (MECYO). Bovendien is de CJB lid

van de Wereldfederatie van Democratische Jeugd, al heeft de CJB daar een waarnemersstatus en moet de procedure voor volwaardig lidmaatschap worden afgerond.

Veel van onze zusterorganisaties worden helaas geconfronteerd met anticommunistische wetgeving en vervolging, wat wordt bevorderd door de burgerlijke regeringen en de EU. De CJB staat samen met de NCPN aan hun zijde, informeert de Nederlandse arbeidersklasse, en organiseert solidariteitsacties zoals protesten bij de ambassades van die landen.

1.7 Internationaal werk van de CJB voor de komende tijd

De CJB zal zich ervoor inzetten om samen met de NCPN de internationale ontwikkelingen te volgen, te bestuderen en de Nederlandse jongeren daarover te informeren, in het bijzonder de ontwikkeling van de EU en de gevolgen van haar asociale beleid voor jongeren.

De CJB houdt de waarden van internationale solidariteit en proletarisch internationalisme hoog in het vaandel, en zal zich verzetten tegen elke imperialistische oorlog en interventie, tegen elke inmenging in de interne aangelegenheden van een ander land. Naar vermogen zal de CJB bijdragen aan de opbouw van de vredesbeweging met een anti-imperialistische oriëntatie.

Bijzondere aandacht verdient de strijd tegen de bemoeienis van de Nederlandse staat in het Caribisch gebied, waar nog steeds Nederlandse koloniën bestaan als overblijfselen van het koloniale stelsel. Het kolonialisme als mondiaal stelsel is in de decennia na de Tweede Wereldoorlog afgebroken door de succesvolle revoluties van de onderdrukte volkeren die streven voor onafhankelijkheid, met veel steun van de Sovjet-Unie en andere socialistische landen. Dit heeft echter niet het karakter van het imperialisme zelf veranderd. Relaties tussen kapitalistische landen worden altijd door ongelijkheid gekenmerkt. De winsten en belangen van de grote kapitaalsgroepen zijn bepalend voor de internationale verhoudingen. Dat er even goed nog overblijfselen van het koloniale stelsel bestaan, maakt dit alleen maar duidelijker zichtbaar.

De CJB hecht veel waarde aan de samenwerking tussen communistische jongerenorganisaties op basis van het marxisme-leninisme. Alleen op die basis kunnen waardevolle inzichten worden uitgewisseld die bijdragen aan de versterking van onze standpunten en oriëntatie, kunnen vruchtbare gezamenlijke initiatieven worden ontwikkeld en kan eenheid worden gesmeed.

Een taak voor de CJB is om een beter begrip te vormen van het karakter van het imperialisme en de internationale verhoudingen vandaag de dag. Centraal staat daarbij dat het imperialisme wordt begrepen op leninistische wijze, als monopoliekapitalisme, als een fase in de ontwikkeling van het kapitalisme.

Dit is van belang omdat er veel burgerlijke en opportunistische theorieën in omloop zijn, die de anti-imperialistische beweging desoriënteren. Een voorbeeld (er zijn nog veel andere) is wanneer imperialisme wordt begrepen als het agressieve buitenlandbeleid van de VS of van een kleine groep landen aan de top van de imperialistische piramide. Dit is een veel te simplistische benadering, die de economische basis (monopoliekapitalisme) negeert. Gevolg van deze benadering is dat staten met tegengestelde belangen aan de VS als 'anti-imperialistisch' worden gezien en worden gesteund (zelfs sterke kapitalistische landen die internationaal de belangen van hun monopolies bevorderen, zoals Rusland), waarmee illusies worden gecreëerd over de internationale rol van het grootkapitaal uit die landen.

Natuurlijk is het belangrijk niet alles over één kam te scheren. Integendeel, het imperialisme moeten we op leninistische wijze begrijpen, als een fase van het kapitalisme met bepaalde eigenschappen. Waaronder dat de internationale verhoudingen zich kenmerken door ongelijkwaardigheid en complexe afhankelijkheidsrelaties. Het is van belang de inter-imperialistische tegenstellingen te doorgronden, maar bij tegenstellingen tussen het grootkapitaal van verschillende landen, tegenstellingen *binnen* het imperialistische systeem, kan er nooit sprake zijn van een anti-imperialistische en een imperialistische kant.

Zulke kwesties moeten dus worden uitgewerkt via scholing in de leninistische theorie van het imperialisme, ideologische strijd tegen verdraaiingen en onderzoek naar de internationale verhoudingen zoals die zich vandaag concreet manifesteren.

2. Nationale ontwikkelingen

2.1 Crisis en ongekende staatssteun aan het kapitaal

Ook voor de Nederlandse economie stond de recessie al voor de deur toen het coronavirus ons land bereikte.⁶ De economie is met name in het tweede kwartaal zo sterk gekrompen als nooit eerder is gemeten en voor heel 2020 wordt op dit moment een krimp van 5,5% verwacht. De werkloosheid loopt hierdoor in recordtempo op en dit raakt jongeren het hardst. Wie een opleiding volgt en een bijbaan heeft, heeft die vaak in sectoren die direct werden geraakt door sluitingen, zoals de horeca. Wie al is afgestudeerd heeft in veel gevallen nog geen vast contract en staat dus als eerste op straat. Terwijl de werkloosheid in juli gemiddeld is gestegen naar 4,3% ligt die bij jongeren tussen 15 en 25 jaar al op 10,7%.

In vergelijking tot andere landen lijken deze cijfers nog mee te vallen. Dit komt enerzijds doordat de overheid maar weinig vergaande maatregelen heeft genomen (ook minder maatregelen dan veel andere landen), waardoor Nederland in verhouding tot de bevolkingsgrootte van ons land hard is geraakt door het virus met veel geïnfecteerden en doden. In augustus stond Nederland nog steeds op plek 17 wereldwijd wat betreft het aantal doden per inwoner. **Kapitaalsbelangen werden en worden dus boven de volksgezondheid geplaatst.**

Anderzijds ontketende de regering **een ongekend grote steunoperatie voor het Nederlandse kapitaal.** Feitelijk heeft de overheid bijna de volledige loonkosten overgenomen van werkers voor wie geen of minder werk was. Ook zijn op verschillende manieren directe en indirecte leningen en subsidies verstrekt aan bedrijven en zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers), en is de inning van belasting voor bedrijven uitgesteld. Door burgerlijke beleidsmakers wordt dit gepresenteerd als groot succes waardoor de schade van de crisis zeer beperkt zou zijn, maar in werkelijkheid zal dit enkel uitstel van executie zijn.

De economische maatregelen die de regering heeft ingeschakeld kunnen niet eindeloos worden ingezet en **de maatregelen zullen hoe dan ook niet kunnen voorkomen dat de kapitalistische economische crisis grote gevolgen zal hebben voor de economie en het leven van de werkende klasse.** Nog veel meer banen zullen verdwijnen, iets waar de strategen van het kapitaal niet treurig over zijn want 'de economie moet zich aanpassen aan de nieuwe situatie'. Het begrotingstekort zal naar schatting oplopen tot 68 miljard euro – ter vergelijking: de uitgaven van de rijksoverheid in 2019 bedroegen 286 miljard euro. Het valt te verwachten dat de overheid ook over gaat tot lastenverzwaring voor de werkende klasse en dat een hele nieuwe golf van sociale afbraak wordt ingezet. Waarschijnlijk wordt hiermee zoveel mogelijk gewacht tot na de verkiezingen, maar we moeten geen enkele illusie hebben over wat ons te wachten staat. Niet alleen zullen de gestegen zorgkosten voor rekening komen van de bevolking, maar het valt ook te verwachten dat de uitgaven voor sociale zaken op alle gebieden worden gekort en dat sociale rechten en arbeidsrechten verder worden ingeperkt of afgeschaft. Het volk zal de tientallen miljarden die nu aan het kapitaal worden gegeven straks moeten ophoesten. De economische crisis zal veel dieper en langer zijn dan het op dit moment wordt voorgesteld in de burgerlijke media. Dit zal de sociale nood en armoede in Nederland doen toenemen, sterker dan we sinds de tweede wereldoorlog hebben gezien. Ook de kleinburgerij wordt zeer hard geraakt en gedeeltelijk geproletariseerd, ondanks bepaalde steunmaatregelen die voor het kleinbedrijf en de zelfstandigen zijn genomen, terwijl de grote banken en monopolies hun macht verder zullen vestigen.

De kapitalistische economische crisis versterkt en verergert bestaande problemen en trends wat betreft werk, inkomen, gezondheid en vrijetijdsbesteding van jongeren. De studieschulden die al jaren oplopen door het overheidsbeleid zullen steeds moeilijker zijn te dragen voor afgestudeerden en

⁶ Een indicatie is bijvoorbeeld dat de industriële productie van Nederland al kromp sinds december 2018.

anderzijds nog sterker toenemen doordat studenten grotere moeite hebben om een bijbaan te vinden. In 2019 en 2020 was de flexibilisering van de arbeidsrelaties tot een tijdelijke stop gekomen door de krapte op de arbeidsmarkt. Dit zal zich nu weer omkeren waardoor nog meer, met name jongere, werkers in baanonzekerheid zullen moeten leven met tijdelijke contracten, uitzendwerk en constructies als schijnzelfstandige. Zo wordt de onderlinge concurrentie tussen de werkers opgevoerd. Eenzelfde concurrentie en prestatiestreven wordt ook in de opleidingen steeds verder doorgedrukt. Bindend negatieve studieadviezen zijn hier een belangrijke factor in, maar ook het feit dat een opleiding zelf vaak niet meer voldoende is voor een passende baan of vervolgopleiding. Dit alles zal ertoe leiden dat het aantal jongeren met burn-outs, depressie en andere psychische problemen nog verder zal toenemen.

Daar komt bij dat **door vergaande bezuinigingen op de culturele sector en sportvoorzieningen de (voor de arbeidersklasse betaalbare) mogelijkheden tot gezonde en stimulerende vrijetijdsbesteding enorm zijn afgenomen. Ook is het onder het kapitalisme niet 'samen één' maar 'allen alleen', hetgeen vervreemding, sociale isolatie en eenzaamheid in de hand werkt. We zien dan ook nu al dat jongeren steeds meer afleiding zoeken in het gebruik van schadelijke middelen zoals drank en drugs, maar ook gamen en Netflix nemen steeds vaker verslaving-achtige vormen aan.** De grote bedrijven in de entertainmentindustrie spelen hier bewust op in en maken zo misbruik van de hopeloze situatie waar steeds meer jongeren in terechtkomen. Naast de strijd voor behoud en verbetering van de sociale voorzieningen zal het ook een taak zijn voor de CJB om culturele activiteiten voor jongeren te organiseren die vrij toegankelijk zijn en bijdragen aan de ontwikkeling van het bewustzijn van de jeugd.

2.2 Afbraak politieke rechten en toenemende repressie en militarisering

Om deze politiek, die enkel ten goede komt aan het grootkapitaal, ongestoord te kunnen doorzetten, **zal de heersende klasse proberen de trend van afbraak van politieke rechten in combinatie met een versterking van het repressie-apparaat door te zetten.** We zien nu al dat de sociale spanningen zich met enige regelmaat ontladen in arme wijken van de grote Nederlandse steden en de politie en lokale overheid hierop steevast reageren met noodbevelen en uitgaansverboden. De corona spoedwet geeft al vergaande mogelijkheden voor inperking van rechten zonder tussenkomst van het parlement (of op lokaal niveau de gemeenteraden). Op deze manier gebruikt het kapitaal zijn eigen crisis ter versterking van zijn machtspositie.

Ook worden er onder het voorwendsel van de corona-uitbraak precedenten gecreëerd voor de inzet van het leger in eigen land, zogenaamd voor logistieke ondersteuning omdat het gezondheidsstelsel de corona uitbraak logistiek niet aankan. De civiele logistieke capaciteiten zouden moeten worden versterkt, in plaats van dat het leger wordt ingezet. Zulk beleid mag er niet toe dienen dat de bevolking ongevoelig wordt gemaakt voor toekomstige inzetten van het leger, bijvoorbeeld tegen de arbeidersbeweging. Het gaat overigens hand in hand met toenemende reclame voor het leger in de openbare ruimte en ook op scholen en carrièrebeurzen. Het kapitaal richt zich daarbij specifiek op jongeren om in het buitenland te moorden en mogelijk zelf te sterven voor het winstbelang van het Nederlandse kapitaal.

Zorgwekkend zijn ook de wetten en wetsvoorstellen die meer bevoegdheden geven aan de regering, de politie en veiligheidsdiensten. Zo ligt er een voorstel dat het makkelijker maakt voor de minister om organisaties te verbieden zonder tussenkomst van de rechter. Het betreft wetgeving die gericht zou zijn tegen criminele motorbendes, terroristen of "radicale organisaties" die "de democratische rechtsstaat omver willen werpen". In de praktijk kunnen zulke wetten tegen de arbeidersbeweging worden gebruikt. Een ander aspect is dat de inzet van buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) steeds verder toeneemt en zij steeds meer taken krijgen die bij de politie horen. Zodoende wordt feitelijk een tweede politie opgebouwd en het lijkt een vraag van tijd totdat zij ook wapens gaan dragen en inzetten, waar al concrete voorstellen voor liggen.

2.3 Imperialistische agressie hand in hand met racisme

Eerder raakten we al aan de objectieve redenen voor de toenemende internationale spanningen en de imperialistische agressie van EU en NAVO. Nederland speelt hierin een belangrijke rol, bijvoorbeeld in het aanjagen van de spanningen met Rusland. Kenmerkend is daarbij dat ook de gevestigde zogenaamd 'linkse' partijen hier grotendeels in meegaan omdat ook zij Nederlandse imperialistische belangen verdedigen.

Concreet **is Nederland betrokken bij militaire operaties in Afghanistan, Irak en Mali** om te voorkomen dat deze landen een politiek ontwikkelen die niet in lijn is met de belangen van het Nederlandse en Europese kapitaal. In **de Golf van Aden** is de Nederlandse marine aanwezig om handelsroutes voor het Nederlandse en Europese kapitaal te beschermen. Daarnaast is het Nederlandse leger aanwezig in **Israël, Palestina en Libanon, waarbij Nederland de misdadige Israëliëse onderdrukking van de Palestijnse volk een hand boven het hoofd houdt**. In **Litouwen** zijn enkele honderden Nederlandse militairen in het kader van de NAVO aanwezig om de militaire dreiging tegen Rusland op te voeren. De aanwezigheid van het Nederlandse leger in het **Caraïbisch gebied** wordt zelden genoemd omdat het plaatsvindt in landen die officieel tot het Nederlandse rijk behoren, maar dit overblijfsel van het kolonialisme is een ander belangrijk voorbeeld van inzet van Nederlandse militairen ter controle van handelswegen en bedreiging van landen in de regio die een beleid willen voeren dat zich niet in de eerste plaats oriënteert aan de belangen van het Nederlandse en Europese kapitaal. Nederlandse banken zijn berucht voor de scherpste waarmee ze de Europese en Amerikaanse financiële sancties uitvoeren tegen socialistisch Cuba of landen die hun beleid niet aanpassen aan de belangen van het Nederlandse kapitaal en haar Europese en Amerikaanse bondgenoten, zoals Syrië en Iran.

Er is angst voor terrorisme, met name voor islamitisch terrorisme, dat veelal heimelijk gesteund wordt door Amerikaans en Europees kapitaal om haar eigen belangen te vertegenwoordigen. En juist dat wordt hierbij gebruikt om de deelname van Nederland aan de oorlogen in het Midden-Oosten en de Sahel (Afrika) te legitimeren. Deze angst steunt op **omvattende racistische propaganda tegen moslims, Arabieren en Afrikanen**. Het vindt ook zijn weerslag in nationaal beleid, zoals het verbod op het dragen van gezichtsbedekking in gebouwen van de overheid en het openbaar vervoer. Ook hierbij is er weer een macabere samenwerking tussen zogenaamd progressieven en extreemrechts, waarbij extreemrechts openlijk racistisch argumenteert dat moslims een uniek vrouwenhatende groep zijn, en de zogenaamd progressieven onder het mom van vrouwenrechten racistische opvattingen voeden. We zien tegenwoordig ook als gevolg van de groeiende internationale tegenstellingen tussen de VS en de EU enerzijds en China anderzijds groeiend racisme tegen Oost-Aziatische personen. Ook de uitbraak van de coronapandemie wordt vaak gebruikt om deze personen racistisch te bejegenen.

2.4 Ontwikkeling van politieke partijen en de sociale beweging

De gevestigde politieke partijen worden steeds reactionairder, zij het op het gebied van politieke rechten (sloopwet, afschaffing referendum, noodverordeningen, strafverlichting voor gewelddadige politieagenten), op het gebied van sociale rechten (afbraak pensioenstelsel, verlaging bijstand, verhoging belastingen voor de arbeidersklasse), in het buitenlandse beleid (militaire interventies maar ook steeds agressievere verdediging van Nederlandse kapitaalsbelangen tegenover andere EU-staten) of wat betreft racisme en immigratie (feitelijke sluiting van de Europese grenzen voor vluchtelingen en boerkaverbod).

Over het algemeen **dragen ook de sociaaldemocratische partijen dit beleid**. Voornamelijk op het gebied van sociale rechten spreken zij zich in woord wel af en toe radicaal uit en eisen verbeteringen in plaats van verslechtingen, maar we weten zowel uit de Nederlandse geschiedenis (PvdA) en ook recentere voorbeelden in het buitenland (bijv. SYRIZA) dat ze bij landelijke regeringsdeelname juist actief meewerken en de sociale afbraak verdedigen tegenover de werkende klasse en in de arbeidersbeweging. Op dit moment nemen de sociaaldemocratische partijen landelijk een schijnbare oppositierol in, maar in gemeenteraden en provincies voeren zij het staande beleid gewoon uit en hun pretentie van oppositie is voornamelijk schijn.

De tegenstellingen tussen de politieke partijen beperken zich steeds meer tot schijndebatten en symboolpolitiek op het gebied van antiracisme en antidiscriminatie eisen. In dit klimaat is het niet verrassend dat extreemrechtse partijen als PVV en FvD groeien en wortelen. Behalve de NCPN is er geen enkele partij die optreedt voor de klassenbelangen van de arbeidersklasse, laat staan dat een partij de arbeidersklasse actief zou organiseren op haar belangen.

De vakbeweging wordt dan ook steeds verder doordrongen van het opportunisme. Dit geldt zowel voor de FNV-bonden die zich keer op keer neerleggen bij de agenda van het kapitaal, alsook voor radicalere kleine bonden die het belang van hun beroepsgroep laten uitspelen tegen het algemene klassenbelang door akkoord te gaan met afbraakbeleid als hun beroepsgroep maar zo veel mogelijk wordt ontzien. Het pensioenakkoord heeft in dat opzicht voor vele arbeiders de ogen geopend. Het belang van de arbeidersklasse is een pensioenstelsel dat ten eerste collectief en solidair is, ten tweede een vaste pensioenleeftijd heeft en ten derde een leefbaar inkomen biedt. Op alle drie punten is de vakbeweging gezwicht voor het kapitaalsbelang. De pensioenopbouw is geïndividualiseerd, vooralsnog binnen een collectief stelsel dat ook zogenaamd wordt opengesteld voor zzp'ers, maar de kern van solidariteit is eruit. Ten tweede blijft de pensioenleeftijd gekoppeld aan de levensverwachting en ten derde wordt de hoogte van het pensioen nog onmiddellijker afhankelijk van de aandelenmarkt. Ook tijdens de corona-uitbraak stelde en stelt de vakbeweging zich in de eerste plaats op als 'sociale partner' om 'samen met werkgevers deze crisis te overwinnen' waarbij de illusie wordt gewekt dat werkers en kapitalisten hetzelfde belang zouden hebben bij volksgezondheid en bij economische groei. Zodoende werd een belangrijke kans gemist om het bewustzijn en de organisatiegraad van de arbeidersklasse te vergroten nu de klassentegenstellingen zo scherp toenemen.

De noodzaak van het stellen van brede politieke eisen wordt ontkend door de reformistische meerderheid met leuzen als 'we zijn geen politieke partij'. Daarnaast valt in het algemeen te stellen dat de vakbeweging zich oriënteert op beïnvloeding van politieke partijen in plaats van zaken afdwingen via georganiseerde strijd van de arbeidersklasse. Een voorbeeld is de 'Voor 14 campagne' waarbij de FNV volledig inzet op het beïnvloeden van de programma's van de burgerlijke partijen in aanloop naar de verkiezingen in 2021. Zo wordt enerzijds de strijd continu gekanaliseerd binnen de beperkingen van het parlementarisme en anderzijds wordt ieder concreet probleem als probleem op zich gepresenteerd zodat er geen verbinding komt met sociale bewegingen voor overkoepelende onderwerpen als milieu, klimaat, vrede of racisme, laat staan dat er meer radicale eisen worden gesteld die raken aan de kapitalistische uitbuiting. Al dit geldt in meer of mindere mate ook voor de gevestigde organisaties binnen de sociale bewegingen.

Dit leidt er in toenemende mate toe dat naast de gevestigde organisaties en vakbeweging meer radicale groepen of acties ontstaan, soms met een radicalistische onderstroom. Zo zagen we aan het begin van de corona-uitbraak wilde stakingen van uitzendkrachten en arbeidsmigranten die meestal afzijdig staan in de strijd, maar wiens acties ook nu los bleven staan van de vakbeweging.

Ook op het gebied van klimaat en antiracisme zijn nieuwe bewegingen ontstaan zoals Fridays for Future, Black Lives Matter en Womens March. Tot nu toe **kenmerken deze bewegingen zich door een gebrek aan perspectief op de klassenstrijd en sterke invloed van de burgerlijke ideologie en idealistische theorieën.** Men zoekt naar oplossingen binnen het systeem. Ook het nog steeds zeer spontane en vaak bewust ongeorganiseerde karakter is een zwakte.

Als CJB hebben we er bewust voor gekozen om bij acties zichtbaar te zijn met eigen propagandamateriaal zonder actief deel te nemen aan de organisatie. **Taak voor ons als communisten blijft om de arbeidersklasse te organiseren in de strijd op een klassengeoriënteerde basis.** Daarom moeten we zichtbaar zijn en in gesprek gaan op basis van onze eigen, socialistische leuzen en eisen. De nadruk van ons werk moet echter blijven liggen op het werk in de arbeidersbeweging en de studentenbeweging (zowel mbo als hoger onderwijs). Dit hoeft niet uit te sluiten dat we eventueel deelnemen of initiatief nemen tot klassengeoriënteerde strijdorganisaties op onderwerpen als vrede, milieu en klimaat of antiracisme en antifascisme.

Concreet staat de arbeidersbeweging, en zodoende ook de CJB, voor de uitdaging om de sociale verworvenheden te verdedigen, evenals de politieke rechten en vakbondsrechten; de klasseninhoud van het economische beleid te ontmaskeren; te strijden voor hogere uitkeringen, tegen sancties op uitkeringsgerechtigden; in de opleidingen op te komen voor lagere werkdruk, betere begeleiding ook bij stages, gratis onderwijsmateriaal, afschaffing van het lesgeld en collegegeld, kwijtschelding van studieschulden, en minimumloon in plaats van stagevergoeding; solidair te zijn met vluchtelingen; te strijden tegen het toenemende racisme, seksisme, transfobie en andere vormen van discriminatie; en te strijden voor een milieu en klimaatbeleid dat ten eerste ver genoeg gaat en ten tweede de kosten hiervoor legt bij het kapitaal en niet bij de bevolking en de werkers.

3. Bedrijvenwerk en vakbondswerk

Als communistische jongerenorganisatie richten we ons op de jeugd uit de arbeidersklasse en streven ernaar haar te organiseren voor de socialistische revolutie. Onze oriëntatie op de werkende klasse komt voort uit het inzicht dat de producenten van de welvaart – de werkers – de enigen zijn die de sleutel in handen hebben om de maatschappij te veranderen. Jongeren werken echter vaak nog niet, of zien hun werk in ieder geval niet als hoofdzaak in hun leven omdat ze werken om een studie te betalen. Veel jongeren sluiten dan ook aan bij de CJB in een fase van hun leven waarin werk nog minder belangrijk is voor ze. De inzet in de studentenbeweging staat dan voorop, maar uiteindelijk zal elke CJB'er gaan werken. Ondertussen kent de CJB dan ook behoorlijk veel werkende leden.

De belangrijkste taak voor de CJB op het gebied van bedrijvenwerk is het opbouwen van een actieve werking naar werkende jongeren toe zodat ze zich aansluiten bij de CJB, in de eerste plaats op de werkplekken waar CJB'ers werkzaam zijn. Maar het is ook zaak om studerende jongeren die een bijbaan hebben te betrekken bij het bedrijvenwerk. In veel gevallen is een bijbaan namelijk gewoon nodig om rond te komen en het is een ervaring in het proces van kapitalistische uitbuiting. Bovendien zijn er collega's (ook collega's die fulltime werken) en is het een kans om de werkende klasse te organiseren voor haar belangen.

In de afgelopen periode hebben we als CJB hierop een tweeledig beleid gevoerd. Dit hield in dat we aan de ene kant vanuit het AB de leden hebben begeleid waar een concrete kans was op organisatie of een al aanwezige vakbondswerking of een breed gedragen strijdpunt dat we konden oppakken. Aan de andere kant sloten we aan bij het vakbondswerk van de NCPN in het platform 'Bedrijvenwerk en Klassenbewustzijn'. Dit betekent dat we er nog niet toe komen om als CJB op te treden met eigen eisen en op bedrijvenwerk gerichte activiteiten. Jongeren komen op de beperkte plekken waar we wel actief zijn in aanraking met een individueel CJB-lid, die onder begeleiding van het AB vakbondswerk doet, en worden door die persoon gepolitiseerd en sluiten zich op basis daarvan eventueel aan bij de CJB. Dit is uiteraard minder sterk dan als er standpunten, documenten en propagandamateriaal van de CJB beschikbaar is waar mee gewerkt kan worden en de CJB ook bijeenkomsten voor jonge werkers organiseert waar ze kunnen leren over mogelijkheden om te strijden. Deels vereist dit dat de samenwerking met de NCPN wordt verdiept om zodoende de juiste inhoudelijke en theoretische standpunten vast te stellen. Maar dat is niet voldoende. Ook het aantal kameraden dat zich concreet inzet op hun werk moet worden verhoogd. Anders blijven documenten en standpunten enkel papieren zaken.

We stellen ons daarom tot doel om in samenwerking met de NCPN concrete standpunten en eisen vast te stellen die als basis kunnen dienen voor het bedrijvenwerk van de werkende CJB'ers. Uitgangspunt hiervoor zijn de speerpunten, de eisen die aan het begin van de corona-uitbraak zijn opgesteld en het pamflet over mbo. Daarnaast moet onze inzet in het platform 'Bedrijvenwerk en klassenbewustzijn' resulteren in concrete handvatten voor bedrijvenwerk en optreden in de vakbonden. Deze handvatten moeten gericht zijn op de praktische kant van het strijd voeren maar ook op de theoretische kant, dus over argumenten om het onrecht en de tegenstellingen van het kapitalisme, waaraan het ten onder gaat, bloot te leggen en simpele manieren om de ervaring van uitbuiting en vervreemding inzichtelijk en begrijpelijk te maken voor collega's. Er is ook noodzaak aan een enigszins omvattende duiding van de geschiedenis van de vakbeweging (vooral specifiek de

Nederlandse vakbeweging), met name de strijd tussen de twee lijnen – het reformisme en de revolutie – en de uiting daarvan in de vakbeweging vandaag de dag.

Tegelijkertijd moet het bedrijvenwerk in de afdelingen een belangrijkere rol gaan spelen. Met name de afdelingsbesturen moeten proactief met de leden in gesprek gaan over hun werksituatie en op zoek gaan naar kiempunten van strijd en mogelijkheden tot (vakbonds-) organisatie, of ten minste werkende leden stimuleren om vasthoudend in gesprek te gaan met collega's om hun klassenbewustzijn te verhogen en hen te interesseren in het socialisme als alternatief tegenover het kapitalisme. De ervaringen, wat werkt en wat niet werkt, even als de obstakels en uitdagingen, moeten collectief worden gemaakt in de hele CJB. De activiteiten en ervaringen moeten daarnaast ook direct worden ingebracht en gevoed door het platform 'Bedrijvenwerk en klassenbewustzijn'. Ook het studentenwerk onder mbo'ers staat hiermee in verband en kan bijdragen aan worteling van de CJB bij werkende jongeren. Hier wordt in het vervolg verder op ingegaan.

4. Onderwijs en studentenwerk

Onderwijs dient in het kapitalisme niet in de eerste plaats de vrije ontplooiing van de mens, het ontwikkelen van zijn vaardigheden en talenten, maar dient vooral als voorbereiding van de toekomstige arbeidskrachten om te worden uitgebuit. Het onderwijs draagt namelijk niet alleen bij aan de productiviteit van de arbeid door de werkers de kennis en vaardigheden te verschaffen die nodig zijn in het productieproces, maar het onderwijs speelt ook een belangrijke rol in het reproduceren van de burgerlijke ideologie. In ons optreden op het gebied van onderwijs zijn we ons hiervan bewust.

Als CJB komen we op voor de meerderheid van de studenten die de toekomstige werkers zijn. Niet voor de kleine bevoorrechte minderheid, de jeugd uit de kapitalistenklasse, die vaak toegang heeft tot hele dure scholen en universiteiten, en die kapitaal en toegang tot de heersende klasse van hun ouders meekrijgen. **We stellen eisen die tegemoetkomen aan de belangen van de schoolgaande en studerende jeugd uit de werkende klasse en verbinden deze strijd met het perspectief op een andere maatschappij, het socialisme-communisme.**

Het gaat bijvoorbeeld om eisen die ervoor zorgen dat onderwijs vrij toegankelijk is voor iedereen, dat onderwijs een recht is en geen dure marktwaar. We strijden daarom tegen financiële drempels, dat wil zeggen voor afschaffing van les- en collegegeld, het gratis beschikbaar stellen van benodigde studieboeken en ander studiemateriaal, betaalbare studentenhuysvesting, en een studieloon/-beurs waarvan studenten echt kunnen rondkomen, zonder dat ze onderbetaalde bijbaantjes moeten nemen of hun ouders moeten belasten. We strijden ook tegen inhoudelijke drempels, zoals negatieve bindend studieadviezen (BSA), beperkingen op de duur van de studie en het aantal studies dat gevolgd mag worden.

Daarnaast strijden we tegen de invloed van het kapitaal op de onderwijsinhoud. Het onderwijs wordt namelijk steeds meer vormgegeven aan de hand van de eisen van de 'arbeidsmarkt' en het 'bedrijfsleven', in plaats van wat er nodig is voor de maatschappelijke én de individuele ontwikkeling. Dit speelt al op het lagere en middelbare onderwijs, waar kinderen van 12 al worden ingedeeld in verschillende niveaus en steeds meer scholieren afhankelijk zijn van dure, door private bedrijven aangeboden bijlessen. In het beroepsonderwijs gaat dit nog veel verder. Scholen werken vaak nauw samen met specifieke bedrijven die grote invloed hebben op het curriculum, waardoor opleidingen minder omvattend zijn wat betreft de algemene en fundamentele kennis en vaardigheden. Ook op het hoger onderwijs is dit proces gaande, in combinatie met het sluiten van hele opleidingen, met name in de sociale en geesteswetenschappen, omdat deze zogenaamd niet economisch 'rendabel' zouden zijn.

4.1 Mbo

Mbo-studenten betalen lesgeld, studieboeken en afhankelijk van de studie ook andere kosten (bijvoorbeeld beschermingsmateriaal). Bij de meeste mbo-studies maken stages een groot onderdeel van de studie uit, en daar zijn zaken zeer slecht geregeld. Vaak is het vinden van een stage al een

hele uitdaging, en tijdens de stage worden studenten vaak geconfronteerd met slechte of geen begeleiding, hoge werkdruk, een onveilige werkomgeving, of ze worden beladen met verantwoordelijkheden waarvoor ze nog niet de vereiste ervaring of instructie hebben, of die niet relevant zijn voor hun opleiding. Schandalig is dat mbo-studenten voor hun werk een schamele stagevergoeding krijgen die ver onder het minimumloon ligt, terwijl ze gewoon voor een bedrijf werken en meestal werk doen dat anders door betaalde arbeiders gedaan had moeten worden. Wij eisen daarom dat stagevergoeding minstens minimumloon wordt.

Een uitdaging voor de CJB is dat veel jongeren die zich aansluiten studies in het wo en hbo volgen of hebben gevolgd. Het aantal CJB'ers dat een mbo-opleiding volgt of een mbo-diploma heeft gehaald is relatief beperkt, terwijl dat wel de ruime meerderheid van de werkende klasse is. Dat is onwenselijk omdat we juist de brede lagen van de arbeidersjeugd willen organiseren. Veel mbo'ers zullen na hun opleiding aan het werk gaan in strategische sectoren van de economie, waar het van belang is voor de CJB en NCPN om macht op te bouwen. Het is daarom van belang dat afdelingen een prioriteit maken van het begeleiden van het politieke werk van leden die een mbo-opleiding volgen en het organiseren van (flyer-) acties en activiteiten bij mbo-scholen. Het is belangrijk om zowel in de ledenbasis als ook bij de kaderleden een groei te krijgen van laag en middelbaar opgeleide jongere studenten en werkers.

4.2 Hoger onderwijs

De algemene ontwikkelingen in het hoger onderwijs worden aangestuurd vanuit de EU. In 1999 werd met de Bolognaverklaring een agenda uitgezet voor het gelijkmaken en het hervormen van het Europese hoger onderwijs. Dat 'Bolognaproces' is nog steeds gaande en wordt vormgegeven door besluiten van conferenties van de ministers van onderwijs van de EU die om de paar jaar plaatsvinden. Het hoofddoel van het Bolognaproces is om het hoger onderwijssysteem aan te passen aan de behoeftes van het kapitaal, n.a.v. bepaalde veranderingen die in het productieproces plaatsvinden, namelijk:

- De internationalisering van de productie. Dit betreft enerzijds de integratie van de kapitalistische economieën binnen de EU, maar de Bolognaverklaring formuleert ook "het doel om het internationale concurrentievermogen van het Europese hoger onderwijssysteem te verbeteren" tegenover concurrerende imperialistische machten.
- De flexibilisering van arbeidsrelaties, waarbij de arbeider gedurende zijn leven in dienst is bij steeds meer verschillende bedrijven en verschillende functies vervult.
- De ontwikkeling van de productiekrachten door de integratie van nieuwe technologieën in het productieproces (digitalisering, automatisering etc.) stelt ook nieuwe eisen aan de belangrijkste productiekracht, namelijk de arbeidskracht. Het zorgt er namelijk voor de arbeidersklasse in het algemeen meer gespecialiseerde vaardigheden en kennis nodig heeft.⁷ Bovendien ontstaan door de innovaties nieuwe functies en specialisaties terwijl andere specialisaties sneller verouderd raken.

Deze ontwikkelingen in de economische basis vereisen dat ook de opleiding van de arbeidskracht flexibel is, dat de arbeider dus wordt opgeleid voor een specifieke functie en later kan worden omgeschoold voor een andere functie. Deze tendensen vat de EU samen met de term 'kennismaatschappij'. **Het doel van het Bolognaproces is om een gemeenschappelijk kader te bieden voor de EU-lidstaten voor een flexibel hoger onderwijssysteem dat nauwer en effectiever verbonden is met de belangen van het grootkapitaal.**

Het Bolognaproces drukt zich uit in verschillende aspecten van het hoger onderwijs. Allereerst raakt de aandacht voor algemene en volledige kennis van het vakgebied steeds verder op de achtergrond. In plaats daarvan wordt de nadruk gelegd op specialisatie en dat gebeurt op een manier **dat het hoger onderwijs steeds meer versnipperd en zelfs geïndividualiseerd raakt**, vooral in het

⁷ De geestelijke arbeid wordt belangrijker naarmate de technologie en wetenschap zich ontwikkelen, maar tegelijkertijd wordt die ook steeds meer geproletariseerd (anders dan vroeger gaan verreweg de meeste afgestudeerden van de universiteit of hogeschool tegenwoordig in loondienst).

universitair onderwijs. Dit betekent dat er steeds meer verschillen bestaan tussen opleidingen. Vroeger hadden twee studenten van dezelfde opleiding ongeveer dezelfde vakken gehad, zeker in wat we nu de bachelor noemen. Tegenwoordig zijn er niet alleen steeds grotere verschillen in dezelfde opleiding bij verschillende onderwijsinstellingen, maar ook binnen een opleiding bestaan steeds meer richtingen, verplichte keuzevakken, vrije keuzevakken, honours class en verschillende vervolgoopleidingen, waarin ook weer een onderscheid wordt gemaakt tussen masters en onderzoekmasters, etc.

Dit leidt dus tot versnippering en individualisering van de studies. Wat hiermee wordt bereikt, is enerzijds dat de student met zijn geïndividualiseerde opleiding beter wordt opgeleid voor een specifieke functie. Maar anderzijds is het steeds minder vanzelfsprekend dat een student met een opleiding op zich toegang heeft tot een bijbehorend beroep. In veel vakgebieden wordt het steeds belangrijker dat de student niet alleen een relevante bachelor heeft, maar ook een specifieke richting, specifieke vakken, een specifieke master, etc. Alleen een bachelor is zeker voor universitaire studenten steeds minder waard. De opleiding wordt zo als het ware ontkoppeld van het algemene beroep dat iemand zou moeten kunnen uitoefenen met de opleiding.

Op deze manier **worden studenten veroordeeld tot het constant jagen op studiepunten, diploma's, certificaten, stages en extracurriculaire activiteiten om kans te maken op een baan** in hun vakgebied. De prestatiedruk en stress onder studenten wordt steeds groter, waarbij burn-outs onder studenten zelfs bijna normaal aan het worden zijn.

Het houdt niet op wanneer de afgestudeerde student een baan vindt, want de EU en de Nederlandse regering bevorderen in het kader van het Bologna proces ook het idee van het 'leven lang leren', waarbij de werkers constant worden bijgeschoold maar vooral ook omgeschoold, zodat er voor het kapitaal altijd bekwame arbeidskrachten beschikbaar zijn voor de sectoren die dat op het moment nodig hebben. De kosten van het 'leven lang leren' liggen bij de werkende klasse. Dat geldt vaak zelfs wanneer de werkgever het betaalt, want het komt dan meestal uit de loonruimte. Dat wil zeggen: de werkgever creëert een budget voor bij- en omscholing, maar daar tegenover staat minder loonsverhoging.

Een ander **gevolg van het Bologna proces is dat de onderwijsinstellingen zelf steeds meer functioneren als bedrijven, dat het onderwijs wordt geherstructureerd als markt.** Onderwijs wordt niet meer gezien als een maatschappelijke voorziening, maar als een markt waar 'producten' (onderwijs, opleidingen, vakken) worden verhandeld en waar concurrentie heerst. Opleidingen worden daarom ook beoordeeld, opgericht en afgeschaft op basis van of ze 'rendabel' zijn. Onderwijsinstellingen hebben vaak voor miljoenen aan deals met private bedrijven. Private financiering speelt een steeds grotere rol in het hoger onderwijs en ook het wetenschappelijk onderzoek. Ook vragen onderwijsinstellingen natuurlijk veel geld van studenten in de vorm van collegegeld of lesgeld voor de cursussen voor het leven lang leren. Er is daarbij ook concurrentie tussen universiteiten, waarbij zeker internationaal ook bepaalde 'topuniversiteiten' bestaan, vanzelfsprekend alleen voor de allerrijksten.

De proef met collegegeld betalen per vak (per studiepunt) is een volgende stap in het behandelen van een studie als een losse verzameling van producten die de student-consument kan aanschaffen in zijn jacht naar studiepunten, certificaten en diploma's, waarbij de portemonnee van de student of zijn ouders bepaalt hoeveel de student kan studeren en dus hoeveel het diploma 'waard' is. Ook past het bij de situatie die aan het ontstaan is, waarin studenten steeds meer moeten werken en minder tijd beschikbaar hebben om een voltijds studie te volgen. De proef met het hanteren van verschillend collegegeld bij 'topopleidingen' is een voorbode voor het volledig overleveren van het hoger onderwijs aan de markt, waarbij het volgen van bepaalde studies alleen voor de allerrijksten is weggelegd.

Al met al zorgt het Bologna proces ervoor dat de algemene, volledige en systematische opleiding van jonge wetenschappers wordt ondermijnd. Het gaat niet om het opleiden van mensen die een bewuste en kritische rol innemen in de samenleving, en die in staat zijn de ontwikkelingen in hun vakgebied te volgen en een beroep in hun vakgebied uit te

oefenen. Het gaat erom dat er een flexibel hoger onderwijssysteem bestaat dat kan leveren wat de anarchie van de markt op elk moment vereist aan arbeidskrachten.

Ook op het gebied van wetenschap hebben deze ontwikkelingen erg negatieve effecten. Wetenschap wordt steeds meer gezien als een kwestie van het produceren van publicaties. Wetenschappers worden steeds meer behandeld als wegwerpwerkers die maximaal moeten worden uitgeknepen. Omwille van de lengte van dit document zullen we hier niet verder op ingaan en alleen benoemen dat zowel studenten als ook wetenschappers en docenten met enige regelmaat tegen deze ontwikkeling in opstand komen. Zij het om meer geld voor onderwijs en wetenschap op te eisen vanwege de enorme werkdruk en zo ook de afhankelijkheid van private investeringen en subsidies die de concurrentie nog verder opdrijven terug te dringen, zij het om opleidingen die worden wegbezuinigd te verdedigen, of zij het voor een daadwerkelijke herbezinning op onderwijs als maatschappelijke voorziening. Wat opvalt is dat deze bewegingen maar gedeeltelijk plaatsvinden binnen de vakbonden en studentenbonden. Ze organiseren zich vaak buiten de bestaande organisaties in nieuwe actiegroepen met nog zwakkere structuren. Tot nu toe blijft deze strijd vrij incidenteel, gedragen door specifieke groepen die op een bepaald moment worden geraakt.

In het kader van de hierboven genoemde ontwikkelingen zullen de studerende CJB'ers zich moeten inzetten voor het politieke werk en het organiseren van hun medestudenten op hun onderwijsinstellingen en in de studentenbeweging. De strategische en praktische handvatten daarvoor zijn in de onderwijsbrochure, eerdere ALV-stukken en andere stukken van de CJB uitgewerkt en zullen verder moeten worden verrijkt op basis van nieuwe ervaringen.

In de studentenbeweging brengt de CJB het perspectief van een andere maatschappij, het socialisme-communisme. Daarin zullen de productiekrachten worden ontwikkeld op basis van de centrale planning en het maatschappelijk eigendom van de productiemiddelen, waarbij de arbeidersmacht er niet alleen voor zorgt dat iedere afgestudeerde een baan heeft in zijn vakgebied, maar ook dat hij in staat is om de ontwikkelingen in zijn vakgebied te volgen en een actieve rol te spelen in de ontwikkeling van de socialistische productie en verdieping van de communistische productieverhoudingen.

5. Strijd tegen discriminatie en reactionaire opvattingen, voor emancipatie

CJB zet zich in tegen discriminatie en voor emancipatie van vrouwen en minderheden.

De afgelopen jaren heeft de CJB stappen gezet in het begrijpen van de bijzondere problemen waar jonge **vrouwen** uit de arbeidersklasse vandaag de dag mee te maken hebben en hoe deze in verband staan met de kapitalistische verhoudingen. Dat heeft zich ook vertaald in specifieke eisen en in de organisatie van verschillende acties en demonstraties (o.a. rond internationale werkende vrouwendag op 8 maart en internationale dag tegen geweld tegen vrouwen op 25 november). De verdere uitwerking van dit vraagstuk en de organisatie van acties op dit onderwerp is een belangrijke taak voor de CJB. Ook moet eraan gewerkt worden dat meer vrouwen lid worden, dat vrouwelijke leden actiever worden en meer kaderfuncties op zich nemen.

Er zijn samen met de NCPN belangrijke stappen gezet in het doorgronden van het probleem van **racisme**, hoe zich dat historisch heeft ontwikkeld, hoe het probleem zich vandaag de dag uitdrukt in Nederland, evenals de ontwikkeling en het karakter van de antiracismebeweging in Nederland. De CJB draagt actief bij aan antiracistische acties en demonstraties, en publiceert artikelen die op deze kwestie ingaan (bijvoorbeeld in de betogingen n.a.v. het racistische politiegeweld en de demonstratie op de internationale dag tegen racisme op 21 maart). De CJB zal acties tegen racisme blijven steunen. Daar brengt de CJB haar eigen visie en eisen in met van pamfletten en achtergrondmateriaal, die worden uitgewerkt op basis van het marxisme-leninisme en de dialectisch-materialistische studie van het fenomeen racisme. Op die basis steunt de CJB ook de strijd tegen (overblijfselen van) racistische stereotypes, waaronder zwarte piet. De activiteit van de CJB in de antiracisme beweging staat in contrast met burgerlijke elementen in de antiracisme beweging die het fenomeen racisme op

klasseloze wijze benaderen en waarvan de precieze invloed beter zal moeten worden bestudeerd. Ook over het **vluchtelingenvraagstuk** heeft de CJB acties georganiseerd en gepubliceerd. Dit werk moet worden voortgezet.

Er is in de afgelopen jaren ook waardevolle ervaring opgedaan in de **antifascistische strijd** (o.a. in de strijd tegen een expositie waarin nazi-kunst werd verheerlijkt). Het is van belang de studie van het fascisme voort te zetten, met aandacht voor een goede analyse van het karakter van extreemrechtse partijen in Nederland (zoals PVV en FvD) en kwesties omtrent antifascistische strategie. Ook dient de CJB bijzondere aandacht te besteden aan de **inperking van politieke rechten**, vakbondsrechten en de democratie, evenals de uitbreiding van het repressieapparaat, in Nederland, in de EU en meer in het algemeen in de kapitalistische landen. De CJB heeft de verdediging van politieke rechten en in het bijzonder de vakbondsrechten hoog in het vaandel staan.

Op al deze punten moeten we ons werk voortzetten en verbeteren. We moeten daarbij nog beter proberen strijdpunten rond vrouwenemancipatie en antiracisme te koppelen aan de strijd op de werkplek of onderwijsinstelling, evenals de strijd voor een andere maatschappij, voor het socialisme-communisme.

Bijzondere aandacht vereist het ideologische werk op deze kwesties. Het gaat daarbij enerzijds om anachronistische en reactionaire opvattingen over vrouwen en etnische minderheden of meer specifiek mensen met een donkere huidskleur. Maar aan de andere kant gaat het ook om de invloed van de burgerlijke ideologie in de vrouwenbeweging en de antiracisembeweging, waarbij reactionaire, burgerlijke theorieën en eisen waar vrouwen en minderheden uit de arbeidersklasse weinig of geen belang bij hebben als progressief worden voorgesteld. Meer specifiek is het nodig een grondige studie te maken van de rol van het burgerlijk feminisme in contrast met de klassengeoriënteerde vrouwenbeweging, evenals de invloed van de burgerlijke ideologie in de antiracisembeweging (bijvoorbeeld in de vorm van identiteitspolitiek, idealistische theorieën zoals postkolonialisme, postmodernisme etc.).

De CJB moet een begin maken aan een betere studie van de situatie van mensen die gediscrimineerd worden o.b.v. seksuele voorkeur (zoals homo- of biseksualiteit), transgenders, etc. **Het staat buiten kijf dat de CJB elke vorm van discriminatie veroordeelt en dat we opkomen voor de politieke, sociale en arbeidsrechten van minderheden.** Het is van belang een volledig standpunt op deze kwesties te ontwikkelen, met aandacht voor de volgende aspecten.

- De historische ontwikkeling en het klassenkarakter van deze vraagstukken.
- De actuele eisen die gesteld moeten worden op deze kwesties om de specifieke problemen waarmee homo-, biseksuelen, transgenders etc. uit de arbeidersklasse worden geconfronteerd op te lossen.
- De invloed van burgerlijke ideologie op de beweging, zowel op theoretisch vlak als ook wat betreft de oriëntatie van de strijd.

6. Organisatie, scholing en ideologisch werk

Er is veel voortgang geboekt de afgelopen tijd in de afdelingsopbouw. Die trend moet worden doorgezet. De diepgang van de afdelingsvergaderingen moet daarbij verder worden verbeterd, waarbij er in alle afdelingen waar dat nog niet gebeurt consequenter gebruik moet worden gemaakt van scholende politieke inleidingen. Afdelingen moeten met grotere regelmaat activiteiten organiseren, zoals demonstraties, flyeracties, thema-avonden enzovoort. Het is van belang dat wij als communisten hiermee een grotere zichtbaarheid in de publieke ruimte verwerven. De activiteiten moeten goed zijn voorbereid, passen in de landelijke agenda van de CJB en bijdragen aan de afdelingsopbouw. Een belangrijke taak voor de organisatorische maar ook politiek-ideologische versterking van de CJB is het opleiden van middenkader.

De afgelopen jaren zijn er belangrijke stappen gezet in het scholen van leden. Deze inspanningen moeten worden voortgezet en uitgebreid, want het ledenbestand (inclusief een groot deel van het kader) is vooralsnog onvoldoende geschoold om te beantwoorden aan de complexe uitdagingen waar

we als CJB voor staan. Het begrip van de theorie en het vermogen om die te koppelen aan de praktijk moeten worden verbeterd. **Het scholen van bestaande en nieuwe kaderleden is een belangrijke voorwaarde voor de verdere kwalitatieve en kwantitatieve groei van de CJB en in het verlengde daarvan de NCPN.**

Op afdelingsniveau is het van belang dat alle leden geschoold worden in de basis, zowel door scholingen die onder verantwoordelijkheid van het AB worden georganiseerd, als door scholende activiteiten van de afdelingen zelf die aansluiten op de actuele ontwikkelingen. Op nationaal niveau is de prioriteit het voortzetten van de kaderscholing. Het is belangrijk dat alle kaderleden een stevige basis krijgen in het dialectisch-materialisme, de politieke economie en de revolutionaire strategie, zodat ze beter in staat zijn bij te dragen en leiding te geven aan de afdelingsopbouw, het scholen van nieuwe leden en het werk van de werkgroepen.

Ideologisch werk betreft naast scholing ook onderwerpen die we intern nader moeten onderzoeken en bediscussiëren om ons standpunt te verbeteren, evenals kwesties waarover we naar buiten willen treden. In die zin zijn veel punten voor ideologisch werk al genoemd en dient het hele politiek besluit als een algemene agenda voor het ideologische werk van de CJB in de komende jaren.

Het uitwerken van ideologische vraagstukken is in de eerste plaats een taak voor de partij en moet dan ook zoveel mogelijk gebeuren in samenwerking met de NCPN. Het is daarbij van belang te beseffen dat veel vraagstukken voor de partij nog openliggen en de CJB niet te veel op de troepen vooruit kan lopen. Voor de CJB heeft het prioriteit om haar leden zo goed mogelijk scholen in de basis van het marxisme-leninisme en te laten nadenken over verschillende aspecten van de ideologische kwesties die we collectief moeten onderzoeken. Zo dragen we op de lange termijn ook bij aan de versterking van het ideologisch werk van de partij. De redactie van Voorwaarts speelt een centrale rol in het populariseren van onze analyses en standpunten naar buiten toe maar ook intern.

Prioriteit voor het scholend-ideologisch werk, vooral in de afdelingen maar ook via publicaties op Voorwaarts, hebben de volgende onderwerpen:

- **Kapitalisme**, om een beter begrip te krijgen van de kapitalistische verhoudingen en de ontwikkelingswetten die de kapitalistische maatschappij kenmerken. Bijzondere aandacht verdient het proces van de uitbuiting en de oorzaak van economische crises. Dat zijn kwesties die altijd actueel zijn, maar nog meer in de komende tijd van de economische crisis. Dit onderwerp behandelen we in contrast met burgerlijke theorieën die het kapitalisme goedpraten of verwarring scheppen. Bijvoorbeeld dat kapitalisten rijk zouden worden door hard te werken of doordat ze een goed idee hebben ('gat in de markt'), dat de arbeidersklasse niet meer zou bestaan, dat de crisis enkel door de corona-uitbraak is veroorzaakt etc. Van belang is ook om samen met de NCPN beter te onderzoeken hoe de Nederlandse kapitalistische economie en de verschillende klassen en sociale lagen er tegenwoordig concreet uitzien.
- **Imperialisme** (waarover al uitgebreid is ingegaan onder de taken voor internationaal werk).
- **Socialisme-communisme**, waarbij het van belang is ons begrip van het socialisme-communisme te verbeteren, als een maatschappijformatie gekenmerkt door maatschappelijk eigendom, centrale planning, arbeidersmacht, etc. Van belang is dat verdraaiingen van deze begrippen door burgerlijke en opportunistische theorieën worden tegengegaan.

Daarnaast stelt de CJB zich als doel de volgende onderwerpen samen met de NCPN collectief uitgebreider te bestuderen en daarover ook te publiceren:

- **Geschiedenis van de socialistische opbouw in de 20ste eeuw**. Kritisch en wetenschappelijk, zonder te demoniseren of te idealiseren, deze complexe geschiedenis en de verworvenheden van het socialisme bestuderen vanuit het standpunt van de arbeidersklasse en daaruit lessen trekken. Daarbij een ideologisch front openen tegenover de anticommunistische laster en verdraaiingen vanuit de burgerlijke geschiedschrijving.
- **Geschiedenis van de internationale en Nederlandse communistische en arbeidersbeweging**, in het bijzonder van de CPN, HOC, VCN, NCPN en de voorgangers van de huidige CJB. Belangrijk is om de ontwikkelingen in de strategie en opportunistische stromingen zoals het 'eurocommunisme' of het 'socialisme van de 21ste eeuw' te bestuderen en te bekritisieren.

Resoluties

1. Resolutie internationaal werk

- a. De CJB zal zich inspannen voor het onderhouden en verdiepen van bilaterale en multilaterale contacten met zusterorganisaties, vooral binnen Europa. De CJB geeft in haar internationale werk prioriteit aan de voortzetting van de consequente deelname aan Bijeenkomst van Europese Communistische Jongerenorganisaties (MECYO).
- b. De CJB wordt volwaardig lid van de Wereldfederatie van Democratische Jeugd (WFDY).
- c. Samen met de NCPN bestudeert de CJB de internationale ontwikkelingen en de inter-imperialistische tegenstellingen. Bijzondere aandacht verdienen de ontwikkelingen in de EU en de implicaties daarvan voor de Nederlandse arbeidersklasse. Het Internationaal Bureau (IB) produceert onder verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur (AB) artikelen die inzicht geven in deze ontwikkelingen.
- d. Samen met de NCPN bestudeert de CJB het karakter en de internationale de rol van China.

2. Resolutie milieu en klimaat

- a. De CJB maakt eigen publicaties waarin wordt uitgelegd hoe het kapitalisme verantwoordelijk is voor klimaatverandering en milieuvervuiling en hoe het ook een blijvende hindernis vormt in de strijd voor een gezond milieu en een stabiel klimaat. Dit in combinatie met eisen die de kosten voor milieu- en klimaatbeleid bij het kapitaal leggen in plaats van bij de werkende klasse, bij de producenten in plaats van de consumenten, en eisen die een toekomst bieden voor werkers in bedrijven die moeten sluiten.
- b. Deze visie en deze eisen brengt de CJB actief in bij de milieu- en klimaatbeweging door aanwezig te zijn met pamfletten en achtergrondmateriaal bij bijeenkomsten, acties en demonstraties.
- c. De CJB onderzoekt welke organisaties en bewegingen er zijn in de milieu- en klimaatbeweging, en of er mogelijkheden zijn tot deelname of steun door de CJB. Criterium voor deelname of steun is niet alleen ruimte voor ons standpunt, maar ook een strategie die aansluit bij onze eisen zoals genoemd in 2.a.

3. Resolutie werk

- a. Meer CJB'ers zullen worden betrokken bij het platform 'Bedrijvenwerk en Klassenbewustzijn'.
- b. De CJB zal handvatten voor werkende jongeren ontwikkelen die hen helpen om zich met hun collega's te organiseren. Deze handvatten zullen zowel theoretische verdieping bieden als ook praktijkgericht zijn.
- c. In de afdelingen zal structureel aandacht worden gegeven aan de werksituatie van alle leden en zal naar mogelijkheden worden gezocht om leden te activeren in het bedrijvenwerk. Dit kan zowel inhouden dat leden het voortouw nemen in conflicten tussen de werkers en de bedrijfsleiding, hun collega's betrekken in de bredere strijd van de arbeidersbeweging – in de sector of landelijk – maar ook al simpelweg vasthoudend het gesprek aangaan met collega's om hun klassenbewustzijn te vergroten en hen te winnen voor de CJB of de NCPN.
- d. Het Algemeen Bestuur zal in samenspraak met de afdelingsbesturen bepalen welke interne organisatie hiervoor nodig is en zorg dragen voor nauwe samenwerking met de NCPN.

4. Resolutie onderwijs

- a. CJB'ers die op het mbo studeren moeten politiek actief worden op hun onderwijsinstelling en nieuwe mbo'ers moeten worden betrokken bij de CJB. Het begeleiden van het politieke werk van leden die een mbo-opleiding volgen en het organiseren van (flyer-) acties en activiteiten bij mbo-scholen is een prioriteit, niet alleen voor de leden die op het mbo studeren maar voor de CJB als geheel.

- b. Hbo- en wo-studenten worden actief op hun opleiding en hun onderwijsinstelling, evenals in de studentenbeweging. Voor de afdelingen en het AB ligt hier een belangrijke taak om leden daarin te begeleiden.
- c. Er worden analyses gemaakt, standpunten besproken en vastgesteld, en er worden flyers en ander propagandamateriaal gemaakt die specifiek gericht zijn op mbo-studenten en die gericht zijn op studenten in het hoger onderwijs.
- d. Doel op de lange termijn is het creëren van actieve cellen op onderwijsinstellingen die daar consequent politiek werk ontplooiën en studenten organiseren op hun onderwijsinstelling en in de studentenbeweging.

5. Resolutie racisme en fascisme

- a. Samen met de NCPN zullen we de werkgroep antiracisme en antifascisme voortzetten en de fenomenen racisme en fascisme verder bestuderen, en onze standpunten op deze kwesties en ten aanzien van antifascistische strategie aanscherpen.
- b. De CJB zal activiteiten en acties op deze thema's organiseren, bijvoorbeeld rond historische data zoals 24 februari (voorbereiding Februaristaking).
- c. De CJB zal breed gedragen acties tegen racisme en fascisme zoals de jaarlijkse demonstratie op 21 maart en de herdenking van de Februaristaking op 25 februari blijven steunen en haar visie en eisen inbrengen door middel van pamfletten en achtergrondmateriaal.

6. Resolutie seksisme en discriminatie

- a. De werkgroep proletarisch feminisme wordt voortgezet en uitgebreid om onze standpunten over het vrouwenvraagstuk verder uit te werken en om het burgerlijke en opportunistische feminisme te bestuderen en te bekritisieren.
- b. De CJB zal acties over dit thema organiseren, in het bijzonder rond 8 maart en 25 november.
- c. De CJB zal de bijzondere problemen waar mensen tegenaan lopen die gediscrimineerd worden o.b.v. hun seksuele voorkeur, transgenders, etc. onderzoeken op basis van het dialectisch materialisme, en hier standpunten en eisen over formuleren.

7. Resolutie scholing

- a. Het opleiden van huidige en nieuwe kaderleden is een grote prioriteit. De kaderscholing moet zodra dat mogelijk is worden voortgezet en wordt verplicht gevolgd door alle kaderleden van de CJB.
- b. Het AB zal basisscholingen in de afdelingen organiseren.
- c. Afdelingen organiseren leesgroepen op basis van de werken die staan opgesomd in de boekenlijst, en andere scholende activiteiten. Alle scholingsactiviteiten van de afdelingen vinden plaats onder begeleiding van het AB.

8. Resolutie ideologisch werk

- a. We versterken ons begrip van de kapitalistische economische crisis en de oorzaak ervan, en meer in het algemeen versterken we onze kennis van de politieke economie van het kapitalisme.
- b. We versterken ons begrip van imperialisme als hoogste stadium van het kapitalisme met als belangrijkste eigenschap de heerschappij van monopolies in de economie.
- c. We verbeteren ons begrip van het socialisme-communisme als maatschappijformatie gebaseerd op maatschappelijk eigendom, centrale planning en arbeidersmacht, in contrast met opportunistische opvattingen.
- d. Samen met de NCPN bestuderen we de geschiedenis van de Nederlandse en internationale communistische beweging, waaronder de geschiedenis van de socialistische opbouw in de vorige eeuw. Leden en sympathisanten worden geïntroduceerd in de geschiedenis en de lessen die daaruit getrokken kunnen worden.

- e. De redactie van Voorwaarts wordt uitgebreid en geschoold, zodat regelmatig kwalitatieve artikelen op Voorwaarts worden gepubliceerd die de standpunten van de CJB populariseren. Kwaliteit gaat boven kwantiteit. De samenwerking van Voorwaarts met Manifest moet worden versterkt onder gezamenlijke leiding van het PB en AB. Daarmee moeten op de lange termijn ook de voorwaarden worden geschapen voor papieren uitgaven van Voorwaarts. Ondertussen wordt het populariseren van onze standpunten via multimedia verder ontwikkeld.

9. Resolutie organisatie

- a. De CJB streeft naar toename van het aantal leden. Bijzondere aandacht verdient ledenwerving onder jonge werkers en mbo'ers, evenals vrouwen en minderheden die uit de arbeidersjeugd afkomstig zijn.
- b. Meer leden, die daar in de CJB de kwaliteiten voor hebben ontwikkeld, moeten een kaderfunctie op zich nemen. In eerste instantie in absolute aantallen maar zoveel mogelijk ook relatief aan het totaal aantal leden.
- c. Waar mogelijk moeten bestaande afdelingen worden gesplitst in kleinschaligere afdelingen of moeten nieuwe afdelingen worden opgericht.
- d. De begeleiding van de afdelingen vanuit het AB moet worden verbeterd. Ook wordt de uitwisseling van ervaringen tussen afdelingen bevorderd onder leiding van het AB.
- e. We zullen één of meerdere handleidingen maken voor het afdelingswerk, met aandacht voor de lidmaatschapsprocedure, afdelingsvergaderingen, kadervorming, de organisatie van evenementen en de omgang met (sociale) media.
- f. Afdelingen dragen zorg voor, en worden ondersteund in, het vergroten van de zichtbaarheid van de CJB in de openbare ruimte.